

САНА ОЛОХ

Х а н н а т

1982 оны алтынны
15 нүхтэн тэхээр

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 31 (5700)

1982 снл. Кулул тутар 18 күнэ
ЧЭППИЭР

Сынаата
2 харчы

ССКП РАЙКОМУН VI ПЛЕНУМА

Информационнай иһитиннэри

1982 снл кулул тутар 16 күнүтэр ССКП оройуоннаабы комитетын VI пленума буолла.

Пленум «ССКП XXVI съезин уураахтарыгар сөп түбөһүннэрэн толорууну хонтуруоллааһыны уонна бэрэбэрээлээһини салгыы сайыннарыр туһунан» ССКП Кини Комитетын уураабын олоххо киллэрин туругун уонна оройуоннаабы партийнай тэрилтэ соруктарын туһунан» бопсурооска ССКП райкомун бастаах секретара И. П. Листиков даһылалтын истэн дьүүллэстэ.

Даһылал сүннүһүн көнөтүгэ тыл эгилээрт. Н. С. Дмитриев—ССКП райкомун бөрөтүн чилиэнэ, Эридик Эристин аатынан совхоз парткомун секретара, П. Н. Решетников—ССКП райкомун чилиэнэ, Карл Маркс аатынан совхоз сайыл итээтчинтэ, И. И. Филиппов—оройуоннаабы партийнай тэрилтэ ребиэионнай комиссиятын чилиэнэ, «Чурапчы» совхоз рабочкомун председатели, А. Е. Филиппов—ССКП райкомун бөрөтүн чилиэнэ, народнай хонтуруол орг-

йуоннаабы комитетын председатели, Е. Е. Ефимов—ССКП райкомун чилиэнэ, Субуруускай аатынан совхоз парткомун секретара, М. Е. Васильев—ССКП райкомун чилиэнитэр кандидат, Эридик Эристин аатынан совхоз Хайахсыттаабы отделеиытын уураһыаһыа, П. М. Пермякова—ССКП райкомун бөрөтүн чилиэнэ, олох-дьаһах комбинатынаабы партийнай тэрилтэ секретара, Е. Е. Васильев—ССКП райкомун чилиэнэ, Карл Маркс аатынан совхоз директора, М. Е. Пермяков—ССКП райкомун бөрөтүн чилиэнэ, райсовет исполкомун председатели.

Пленум үлэтигэр ССКП Саха уобаластаабы комитетын тыа хаһаайыстыбатыгар отделин сибээсэ С. Е. Софронов кыттыны ылла.

Дьүүллэһиллэбит бопсурооска пленум туһааннаах уураабы ылыһна.

Манан ССКП райкомун VI пленума үлэтин бүтүрдү.

«ПРОФСОЮЗНАЯ ТЭРИЛТЭЛЭР СОРУНТАРА УОННА БЫРААПТАР СҮРДЭЭХ КИЭННЭР. КИНИЛЭР ҮЛЭННЭРЭР ИНТЭРИЭСТЭРИН КӨМҮС КҮҮР ТУҢУГАР КЫҢАНАЛЛАР, ХАҢААЙЫСТЫ БАННАЙ, СОЦИАЛЬНАЯ УОННА КУЛЬТУРНАЙ СОРУНТАРЫ БЫҢААРЫГА КЫТТАЛЛАР, СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ КУОТАЛАҤЫНЫ, ИЗӨБРЕТАТЕЛЬСТВОНЫ УОННА РАЦИОНАЛИЗАЦИЯНЫ ӨРӨ КӨТӨБҮҮГЭ ЗЛЭЭБИ ОҢОРОЛЛОР».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

16-20 марта 1982 года
ГОРОД МОСКВА

«ССРС профсоюзтарын XVII съези, 1982 снл кулул тутар 16—20 күннэрэ, Москва куорат».

С. Кочанов художник планата. «Планат» издательство.

ССТА фотохрониката.

ССРС профсоюзтарын XVII съези аһыллыта

МОСКВА (ССТА). Кулул тутар 16 күнүтэр Кремльдааҕы Съездэр дыбарыастарыгар ССРС профсоюзтары — общественнай тэрилтэлэртэн саамай маассабайдарын—XVII съези үлэтин салааата. Профсоюзтар былигин дойду бары нацияларын уонна народностарын 130 мөлүйүүн үлэһитэрин холбууллар.

ССКП Кини Комитета профсоюзтар XVII съези ригэр бэйэтин эбэрдэтигэр кини дьһүн суолтаах историческай сүнүөх кэмгэ, советскай норуот ССКП XXVI съезин уураахтарын толорууга бэйэтин харыстамманка үлэһит уонна кини Советскай Социалистическай Республикалар Союзтара 80 сыла туолуутугар айар арчимнаах итэһинэ ниниэһэ эрэллээх. Коммунистическай партияны, табаарыс Л. И. Брежнев баһылытаах кини ленинскэй Кини Комитетын тула ыһса түмсүүлээх баран иһэр кэмигэр, ыһтылларын баһытээтэ. Партия, дьһн этиллэр эбэрдэһэр, профсоюзтар үгүс өрүүтээх уонна айымнылаах үлэлэрин үрдүктүк сыаналыыр, кинилэргэ советскай общество сабыдыллаах күүһүн маассабай бэйэти эрэллээх тирүүн көрөр. Кини сайдылаах социализм усулуобууларыгар профсоюзтар оруолларын уонна суолталарын үрдэтэр курсу халбага суох туһунар.

Съездэр дыбарыастарын саалатыгар—5000-тан таһа делегаттар. Кинилэртэн үгүстэрин ааттара дойдута бүтүннүүтүгэр биллэллэр. Ити—патриотическай баччыларын

күөртээччилэр, социалистическай куоталаһы ууга флангатыгар иһэччилэр.

Мустубут дьһн табаарыстары Л. И. Брежнев, Ю. В. Андронов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. Я. Пельшени, Н. А. Тихонов, К. У. Черненко, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, В. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капотов, В. И. Долгих, М. В. Зымын, К. В. Русаков дохсун. уһун ытыс тыаһынан эбэрдэлээтилэр.

Съези ПСВКСК председатели С. А. Шалаев аста. Урдүк өрө нөтөбүлүүһүн съезд бочуотунан президиума табаарыс Л. И. Брежнев баһылытаах ССКП КК Политбюрога састааптаах биһр санаанан талылыһна.

Съезд салаһар органдарын быһбардаһын көнөтүн күннээһи бөбүөскэ билгэргэтэллэр: ПСВКСК үлэтин туһунан отчуот уонна ССКП XXVI съезин уураахтарынан сибээстээн ССРС профессиональнай союзтарын соруктара; Кини Ревизионнай комиссия отчуота; Профессиональнай союзтар Бүтүн Союзтаабы Кини Советтарын быһбардаһын; Кини Ревизионнай комиссия быһбардаһын.

Делегаттар уонна ыалдьаттар ССКП КК Генеральнай секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председатели Л. И. Брежнев тыл этиһин дохсун. өргө дьһри намыраабат овадиянан көрүстүлэр.

Профсоюзтар съездэрэ, дьһтэ табаарыс Л. И. Брежнев,—дойду полити-

ческай олоһор бөдөн событые. Профсоюзтар социалистическай общество политическай систематыгар дьһуһунаах миэстэни аһаллар. Кинилэр демократияны сайыннарыр, үлэһиттэри коммунизм тутууга түмүү модун күүстээх средствотунан буолаллар.

Профсоюзтары Ленин салаата оскуолатын, хаһаайыһааһын оскуолатын, коммунизм оскуолатын быһымынан сыаналаабат тылларын санаанан туран, табаарыс Л. И. Брежнев профсоюзнай тэрилтэлэр үлэһит айар активностарын үрдэтигэ сыаналаах опыты куньууммуттарын баһытээтэ. Сорук профсоюзнай тэрилтэлэр үлэлэрин бүтүннүү күн көрдөбүллэригэр сөп түбөһүннэрэн түргэтин уонна арчимнаахтык уларыта тутууга буолар. Профсоюзтар саһа экономическай уонна социальнай проблемаларынан хорсундук дьһринтаһаах, наука ситиһиллэригэр кизикти тирэтирээх, бэйэлэрин активтарын маанификацияларын быһстала суох үрдэтиэх тустаахтар. Компетентность, саһааһы сытытык өйдөөһүн, маассаны кытары ыһса сибээс, дьһтэ бөдөмтөлөөх буолуу, иһит дууһаһын билди—биһиги кэммит профсоюзнай үлэһит дьһ итиһэригэр уратылаһаахтаах.

Хас биһрдин үлэһит иһинээх тиһин, партия экономическай политикаһын киниэхэ өйдөнүмтүү уонна чутак оҥоруу, ити эрэ политика кини тыаһитэригэр эппиэттирин уонна ол иһин

хас биһрдин кини иһинээх бэйэ инициативатынан, айымнылаах көрдөөһүннэринэн кини толору ситиһиллээхтик быһаарыллыатыгар көмөлөһүү буоларыт итэһитиллээхтик көрдөрүү—XI пятилеткада профсоюзтар тирээни турар соруктара.

Табаарыс Л. И. Брежнев эһитэ сүһүн болгоһотуохтук истилинэ итэһинэ хаста даһаны дохсун, уһун ытыс тыаһынан доһуһуоллаһа.

«ПСВКСК үлэтин туһунан отчуот уонна ССКП XXVI съезин уураахтарынан сибээстээн ССРС профессиональнай союзтарын соруктара» дьһн даһылааты ПСВКСК председатели С. А. Шалаев сөгөрдө. Биһиги съезитигэр табаарыс Л. И. Брежнев эһитэ, ССКП Кини Комитетын эбэрдэһтэ, дьһтэ даһылаатчыт.—партия профсоюзтар үлэлэригэр туһаайар сүһүн болгоһотун саһа чаһылхай көстүүтэ. Биһиги историябыт бүтүннүүтэ, биллэни советскай олох бүтүннүүтэ профсоюзтар күүстэрин, кинилэр ситиһиллээх үлэлэригэр тирүүтэ партийнай салаалтаа баарын итэһитиллээхтик билгэргэтэллэр.

Советскай профсоюзтар общественнай производствоны салгы сайыннарыр туһугар кыһаһыны, үлэһиттэр олохторун уйгутун халбага суох үрдэтэр туһугар кыһаһыны бэйэлэрин иһки быстыккэ биһр соруктарын быһымынан көрөллэр, кинилэр үлэлэрин иһс хоһоонун бүтүннүүтүн ити быһаарар.

Профсоюзнай тэрилтэлэр үлэлэригэр кыһаабы

найынан, быһаарылааһынан «Экономика комбинээһинээх буолуохтаах» дьһн ССКП XXVI съезин туроруллубут лозунг буолар. Профсоюзтар бэйэлэрин үлэлэрин бүтүннүүтүн ити хайыһаада өссө дьһнаардаахтын туһулуохтара. Профсоюзтар экономиканы сайыннарыта сабыдыллааһынарын дьһуһунаах средствотунан буолар социалистическай куоталаһыны дьһиһигэ сүрүк көрдөбүллэр эһитэ итэһинэ үөһтээн таһсаллар.

Аһыта усулуобууһа тыа хаһаайыстыбатын уонна агропромышленнай комплекс атын салаалартын сайыннарыта профсоюзтар оруоллара улаатар. Биһиги тыа сириһээһи профсоюзтар көмүһэлэригэр 12 мөлүйүүнүгэ чутасаһар колхозтаахтар бааллар. Колхозтаах баһылыт айыһа үлэтин уонна олоһун дьһаһын тэриһин бопсуроостарын быһаарыта профсоюзтар сабыдылаллары күүһүрдэргэ саамай кизик кыахтар үөһтэтиһэр.

Бу пятилеткада материалнай уонна энергетическай ресурстары нэмчлээһингэ бары предпрятиселарга уонна тэриһтэлэргэ соруудахтар олохтоһулар. Хас биһрдин кини үлэһит миэстэтигэр сырьену, матырыһааллары уонна уматыгы нэмчлэһиригэр туһугар ону хас биһрдин үлэһинэ тирдирээххэ наада, дьһн болгоһотэ араатар.

Онуэ пятилетка сылаһыгар, дьһтэ салгы даһылаатчыт, социальнай проблемалары быһаарыта саһа хардым оҥорулуһна. Профсоюзтар үлэһит сылдыар тирээни турар суолтаах соруктарыттан биһрдэстэринэн кини үлэтин ордуң үрдүн оҥорумтуолаах эрэ буолбакка, олу аһан ордуң дьһит иһс хоһоһоһоһ, иһтэриһинэ, айымнылаах оҥоруу буолар. Үлэһиттэр олоххо активнай позицияларын үөһтэтигэ дьһуһунаах суолтаны коммунистическай үлэ оскуолалара ыһаах тустаахтар. Профсоюзнай тэрилтэлэр ханьык да бопсуроостарынан дьһринтаһымытарын иһиттэр, ханьык даһаны производствоннай-экономическай, социальнай эбэрду културнай-маассабай үлэлэр проблемаларын быһаарытыларын иһиттэр—ити барыта, тирдэһэр тирдэһ, үлэ кийитин туһугар оҥоруллар.

Хаан-уруу Коммунистическай партия политикатын толору үлэһтэн уонна бүүс-бүтүннүү өйөөн туран, дьһтэ даһылаатчыт, советскай профсоюзтар нэлэр да өттүгэр коммунизм тутуу суолунан халбага суох баран иһээхтэрэ, норуот уйгутун туһугар, биһиги социалистическай Аҕа дойдубут чөлүһэ сайдырын туһугар иһиллэрин араабанка үлэлээхтэрэ.

ССРС профсоюзтары XVII съези үлэтин салгыыр.

ССКП оройуоннаабы комитетын алтыс пленума

ТАБ. И. П. ЛИСТИКОВ ДАКЫЛААТЫН БУТУУТЭ

(Иинин 2-с стр. көр).

оттон олохтоох Советтар ынгарылыыт болдохторо туолара чупаан эрэр.

Райсовет исполкома (т.т. Пермяков М. Е., Шадрин А. А., Васильев Н. П.) олохтоох Советтар тэрийэр-маассабай үлэлэрин сага көрдөбүллэргэ сөп түбөһүнэрин салгы тупсарыахтаах.

Тэрийэр-маассабай үлэ райсовет исполкомун бэйэтин аппаратыгар эмнэ итэҕэстэрдээт. Толорууну контуруоллааһын бэрэздэгини исполком отделларын сөбүдүссэйдэрин, сельсоветтар исполкомнарын, тэрилтэлэр салайааччыларын отчуоттаты өссө да адыах. Аппарат эппинэттэх үлэһиттэрэ сельсоветтар исполкомнарыгар, олохтоох учреждениеларга, общественной тэрилтэлэргэ сылдьан быһаччы көмөлөһүүлэрэ итэҕэс.

Исполком сорох отделлара уураахтары толорууга активнайдык үлэлэбэттэр. Бу итэҕэс таб. Павлов М. Н. начальниктаах тыа хаһаайыстыбатын производственной управлениетыгар ордук сыһыаннаах. Управление аппарата инициативнаахтык, оперативнайдык үлэлэринэ ситиһиллэ илик. Толорууну контуруоллааһынга, специалистар, салайар кадрдар үлэҕэ эппизитивистэрин үрдэтиги управление совета күтүүннээри өнгөрбөт, ветстанция, «Сельхозхимия», племохозяйство, семенной лаборатория, ветбиблиотечка курдук тэрилтэлэр үлэлэрин сүрүнэбэт.

Бир үксүн итинтэн даҕаны тыа хаһаайыстыбатын киккэ көсүлүлэх болпууостарыгар ССКП райкомун уураахтара, райсовет быһаарымлара олус быһаанын, ыраадынан ситэтэ суох толорулларлар. Ааспыт сылга управление контуруолутар 28 кууинаах уураахтар бэрэбизиттэриттэн 8-на эрэ толорулуна, управление бэйэтин инициативатынан биир даҕаны бөчүмнээх болпууоһу исполкомга туруорбата.

Оройуон олохтоох Советтара ССРС Конституциятын көрүлүбүт контуруоллуур функцияларын активнайдык толоролбөрө эрэйиллэр.

Уураахтар туолууларын контуруоллааһынга народнай контуруол оройуоннаабы комитетэ (председатель Филиппов А. Е.) сорох үлэлэрин мытар. Ол эрэрин иини мнэстэтээри группалар уонна постар тинигэ быстыбаттык, быһааннаахтын үлэлэһиллэрин ситиһэ илик. Оройуонга үгэс контуруоллуур органнар бааллар. ССКП райкомун бюрота иинилэр күүстэрин түмэр, үлэлэрин таба дьуоралыр сылдьан координационнай совети тэрийбитэ. Бу совет үлэтин быһааннаахтын ыстыахтаах.

ЫБСЛКС райкома (секретардар Петров Д. Д., Хожанов Н. Н.) ССКП КК толорууну контуруоллааһын уонна бэрэбизирээһини салгы тупсарар туһунан уурааһын мөлтөхтүн олохтоһор. Ити сүгүнэ суолталаах донучуону ЫБСЛКС райкома бэйэтэ уонна үгэс комсомольскай тэрилтэлэр дьүүлэспитилэр. Райком комсомольскай комитеттар, сыахтаады тэрилтэлэр секретардарын отчуоттарын олус сэдэхтик иһэтэр, арыгылааһын уонна алкогонизм утары охсуһууга, общественной бэрэздэги бөдөр

төгүүтэ ССКП райкомун иинис пленумун уурааһын олоххо илларын уота-күөһэ суох тэрийсэр. Комсомол райкома бөһөтин уураахтарын туолуутун эмнэ мөлтөхтүн контуруоллуур. Ватчаннаа диэри Субуруускай аатынан совхозтаады, о. д. а. комсомольскай тэрилтэлэриг оройуоннаабы ХХХ комсомольскай конференция түмүктэрин дьүүлэһэ да иликтэр.

ЫБСЛКС райкомун бюрота, аппарата комсомольскай тэрийсэр үлэ бу тутуах болпууоһун тупсарыга эрчимнээх практической дьаһаллары ылыахтаахтар.

Профсоюзтар райкомнара уонна рабочионнара толорууну контуруоллааһынга бэйэлэрин үлэлэрин күүһүрдэр, месткомнар оруолларын үрдэтэр, активнаахтык кэнэтэр соруктаахтар.

ССКП Иини Комитетын уураага партийнай, советскай, хаһаайыстыбаннай үлэ стилин уонна нымаларын салгы тупсарары эрэйэр. Оттон ол, туох ханын иининэ, кадрдартан тутулуктаах. Оройуонга салайар кадрдар сүлэһүүн сөптөөхтүк сүүмүрдэнэн уонна аттарылтан үлэһиллэр. Ол эрэри бийиги сорох хаһаайыстыбаннай салайааччыларбытыгар дьаһалдаах буолуу, дьаһалабыт дьаһаланы тийгэр түрдүн, сананы, бастыгы илэ хаба тута өйөөһүн, олоххо илларын, инициативаах уонна бэрэбизирээх буолуу курдук хаачыстыбалар ситэтибиттэр. Ол да иһин иинилэр государственнай быһааннар эрнэ-дэхси толоруллууларын хааччыбаттар, болпууостары уһунуун сыһан-сөһөн быһаараллар, дьисциплиниһэтэ, хаһаайыстыбаннай суох буолуу чахчылары таһаараллар.

Итилер түмүктэригэр ааспыт партийнай конференция сүөһү итинтэн ыарахан үлэлэрин механизациялааһынга, племенной үлэни төрдүттэн сөргүтүүтэ, сүөсүһүттэр олорор уонна үлэһир усулуобуйаларын тупсарыга туруорбүт соруктара ситэ толоруллубуна иһэллэр. Ону элбэх чахчылар бигэртэллэр. Карл Маркс аатынан совхоз искусственной сизмалэһин быһаанын 59,3 эрэ бырыһыан толорор. Ити оройуон орто көрдөрүүттэн 23 бырыһыанынан намыһах. Ааспыт сылы Субуруускай аатынан совхоз сүөһү итинтэтигэр ордук мөлтөхтүн түмүктэтэ: 306 ынах сүөһү, ол иһигэр 228 ыһырай көппүөнн өлбө, ыһырай деловой тахсыта баара-суоҕа 51 бырыһыан буолла, үтү ылымы олус кыра.

Үөһэ атыллыт болпууостарга партийнай конференция уурааһын хаһаан да толорор суһал практической дьаһаллары совхозтар салайааччылары ылыах тустаахтар.

ССКП КК сэттиһиттэри (1981 с.) Пленума общественнай сүөһү кыстыгы тэрээһиннээхтик атаарар соругу туруорбута. Совхоз производствотын бу тутуах болпууоһа оройуоннаабы партийнай актив уонна ССКП райкомун бюрону мунунахтарыгар дьүүлэспитилибитэ, биримэтигэр чопчу дьаһаллар бэлэтэминтэрэ. Ол эрэри тыа хаһаайыстыбатын производственной управлениетэ, совхозтар салаалалара ити партийнай уураахтары толорууга эппинэтэ суох сыһаннаастыгар. Ол охсууттар сүө

һү кыстыга ыараханнаах, элбэх сүтүктэх баран иһэр, сүөһүтэн үтү-аһы ылыга уонна соротуонкалааһынга хаалы тадыста. Ааспыт биэс ыһаа графика быһыматынан фуражнай ынахтан 281 кг үтү маһахтарын оннугар 276 кг ылыбыт, борооску ахсыттан 63,5 кг привес ытыллан графин эмнэ толоруллубата. Былырыныгы кыстык туһаанаах каминизиттэрэр 272 тонна үтү итэҕэс ыһаа (быһыл ынах төрөһүнэ икки төгүл элбэди үрдүнэ). Оттон государственна 193 тоннанан адыах үтү атылланна. Бичаг сүөһү привези быһыл 9,7 кг аччаата. Ынах сүөһү өлүүтэ 63-нн, сылгы өлүүтэ 38-нан элбэтэ. Эһи аһылыгы бэлэмнээһин графика 44 бырыһыан эрэ толорулуна. Быһыл кыстыкка ордук мөлтөхтүн Эрилик Эрикти аатынан уонна Субуруускай аатынан совхозтар үлэлээн иһэллэр.

Сүөһү кыстыгы 5 ыдарыи түмүктэрин дьүүлэһэн баран, ССКП райкомун бюрота уонна райсовет исполкома бээр итэбастэри туоратыга чопчу соруктары туруордулар. Партийнай тэрилтэлэр, тыа хаһаайыстыбатын управлениетэ, совхозтар салаалалара, сельсоветтар исполкомнара олору халбага суох толоруох тустаахтар. Чуоллаан, үтү туттарыы кварталлаары быһаан булгучу толоруллуохтаах.

Оройуоннаабы XXVI партийнай конференция совхозтар уонна туһаанаах тэрилтэлэр сирн комплекснайдык онгорууну элгэтэн 1981—1982 сылларга 1000 гектартан итэҕэс суох холуһаны төрдүттэн тупсарар, 400 гектардаах ойууру баһынаа аһаан содуур, 700 гектар кырыс уонна оһорбо сирдэри туһага таһаарар, сир онгорууну культуратын тосту үрдэтэн, паардааһын кэнэтэн, сааскы хорутууну аччатын гектартан 7 центнертэн итэҕэс суох туорахтаах культуралар үүнүүлэрин ылар чопчу соруктары туруорбута. Оттон ыла биир сылтан ордуу нэм ааста эрэри, ити уураабы толорууга күтүүннээх үлэ ытыллыбата. Конференция бэлэтэбэт кирбиилэрэ ыһы сирин уонсай кэмэйигэр 375 гектарынан, ол иһигэр нормовой культураларга 2040 гектарынан толоруллубута. Быһаанаах үүнүүнү ааспыт сылга хортуомшуйга уонна одуурут аһытар эрэ ытыбыт, ситон туорахтаах культуралар үүнүүлэрэ гектартан 7,5 центнер оннугар 4 центнер эрэ буолла. Кырыс сирн туһага тһаарыы уонна минеральнай оодурдууну киллэрин быһааннара эмнэ тохунулар. Сир үлэтигэр ордук эппинэтэ суох сыһаныы Субуруускай аатынан совхоз салаалата таһаарар. Бу совхоз 1200 гектар ыһылаахыттан бурдуктуу 850 эрэ гектары хомуйда. Сүрүн ыһылаах Хатылы отделениетэ гектартан 1,4 эрэ центнер үүнүүнү ыла, оттон Соловьев отделениетэ биир да кг бурдук хомуйбата. Директор таб. Ефремов А. В. совхоһу сир онгоруутугар хаалыттан таһаары болпууоһугар 1981 сыл олунуутугар ССКП райкомун бюротугар отчуоттаан турар. Ол тыһан баран, иини бюро уурааһын, бэйэтин эрэннэринин толорбото, оһон дьисциплиниһэтэ суоһун, партийнай уураах

тарга сөбө суох сыһанын өссө биирдэ көрдөрдө.

Баһына үлэлэрин көдүү-һүн үрдэтиги ытыллыбыт уураахтарга көһүүнүк сыһаннаһын, хаһаайыстыбаннай суох быһыы чахчылары Карл Маркс аатынан совхозна, ордук иини Одьулууннаабы отделениетыгар эмнэ бааллар.

Ииникити сиргэ сыһаны, сирн онгоруу культуратын тосту тупсарарбыт наада. Быһыл Эрдэтээри паары 40 бырыһыанга тиздэр, баһынаа оодурдуулары киллэрин быһааннарын, атын да агрономическай дьаһаллары көчигөр толорор соруктаахпыт.

Оройуоннаабы партийнай конференция уурааһын олоххо илларынга «Якутмелиосодстрой» трест мехучастогы «Сельхозхимия» холбоһун салайааччылары т.т. Попов П. Г. уонна Чичигинаров В. П. ыраадынан ситэтэ суохтук үлэһиллэрин ыһар наадалаах. Бу тэрилтэлэр үлэлэрингэр 1981 сылга ССКП райкомун бюрота ыһыммыт уураахтара булгучу толоруллуларын ирдийбит.

Партийнай конференция капиталнай тутуу тэтимин түргэтэтиги, хаачыстыбатын тупсарыга туруорбүт соруктарын «Якутколхозстрой» ТМУ-га, «Чурапчы» совхоз балаҕа толорон иһэллэр. Оттон «Якутсельстрой» трест мехучастога быһаанын тохто. Быһыл оройуон бөдөрээттэр тэрилтэлэри барыта 2,3 мөл. солк. үлэни толоруохтаахтар. Сүрүн болломто ситэриллибэс хаалбыт объектары үлэҕэ киллэрингэ ууруллуохтаах.

Капиталнай тутууга кырата суох нэмэйдик үлэ хаһаайыстыбаннай ныманан ытыллар. Ол эрэри Карл Маркс аатынан уонна Субуруускай аатынан совхозтар салаалалара бу салаага олус мөлтөхтүн үлэһиллэр, сирдэххэ критикаттан септөөх түмүктэри онгостубаттар.

Кэлэр өттүгэр тэрилтэлэр уонна совхозтар салайааччылары, государственн кометүн көдүүстэхтик туһанан, капиталнай тутууга хамсааһыны онгоруу эбэллэһэтэхтэр.

«Экономка каминизирээх буолуохтаах» диэн ССКП XXVI съезин ирдэбилэ бийиги сорох салайааччыларбыт үлэлэрин күннээри программатынан өссө да буола илик. «Сырьевой, оттуу-энергетическай уонна да атын материалнай ресурсалары каминизир туһаныыга үлэни күүһүрдэр туһунан» ССКП КК уонна ССРС Министрдарын Советын уураахтары олоххо илларыннан сибээстээн райсовет исполкома бэлэтэбэт дьаһаллара ситэтэ суох олохтоһоллор, сырьену, оттуу-энергетическай уонна да атын материалнай ресурсалары бас баттах, хаһаайыстыбаннай суох тутуу салгы таһаарыла турар. Ол ордуу электрэнергиины, уматыгы уонна оһунуоһу аһары ороскуоттааһынга, цемент, түннүк таһыи «курдук наадалаах матырыааллары буюту онгорууга, алдытыгы, о. д. а. көс-төр, ол үрдүтүн партийнай тэрилтэлэр, хаһаайыстыбаннай салайааччылар, надзордуур, контуруоллуур органнар (прокураатура, народнай контуруол комитетэ, Госбанк отделениетэ) септөөх дьаһаллары ылбак, олороллоро сэмэлэниэх тус

таах. Барыта барытыгар нэмчлээһини режимни кытаанахтык тутуһуу, аһаан-суоттаан үлэлэһин, хаһаайыстыбаннай суох буолуу бары көрүгүнэрин утары охсуһууну күүһүрдүү — бүтүгү уталытылыыт сорунтар итиникитэр.

Дьисциплиниһэтэ, толорууга, суох буолуу, түбэлтэлэр оннооһор государственнай учуок, иа уонна отчуотунаска тахсар. Ааспыт сылга совхозтар салайааччылары госстатистина инспекциятыгар отчуоттары 41 төгүл хойгутан түбэрдилэр, быһыл олунуу 15 күнүнээри туругуһан Волугур, Бахсы, Чаньыр, Килэжик, Арыылаах отделениеларыттан 15 күннээх үтү кантаципта кирбэһи 77 тонна үтү ситэ отчуоттаммата. Учурт буккуллууга ордук уматык уонна оһунуох матырыаалларыгар, сүөһүтэ-аска эмнэ таһаарыллар. Холобур, кыстыһна кирбэн баран Субуруускай аатынан совхозна хотонтон 11, «Чурапчы» совхозна 3 ынах сүөһү «сүттэ». Совхозтарга быһааннаах уонна соротуонкалары дьисциплиниһэти курубайдык көһи чахчылары эмнэ бааллар.

Сорох хаһаайыстыбаннай салайааччылар государственнай быһааннары албыһаан, үлэни үлүннэрэн көрдөрөн толоро салаабытара арыллыбыта. Ол курдук, Субуруускай аатынан совхозна хортуомшуйу уулар подвал тутуутугар сыл анарыгар 1 тыһ. солк. үлэни толорон баран 12 тыһ. солк. өнгөрбүт курдук отчуоттаабыт, тһа арылан буруйдаахтар элэһиэ тардыллыбытара. Бу атыттарга уруок буолуохтаах.

Бийиги оройуоһмут үлэһиттэрэ, советскай норуот бүтүүнү курдук, быһыл сүгүнэ суолталаах нэрэ-бэлэ собыһалары — ССРС уонна ССССР тэриллибиттэрэ 60 сыллар, Саха сирэ Россия государствотыгар көгүл өттүнэн кирбэтэ 350 сыла туолууларын достойнайдык көрсөргө активнайдык бэлэмнэллэр. ССКП КК «ССРС тэриллибитэ 60 сыла туолуутун туһунан» уураага үлэһиттэр политической уонна производственной активностарын салгы өрө көтөдүүтэ модун төһүүнэн буолла.

В. И. Ленин юбилейдарын бэлэтээһин саамай үчүгэй ыһыматынан күүһү уонна болломтону дьоһуннаах хаһаайыстыбаннай-политическай сорунтары толорууга, ыарахан уонна ситэ быһаарылла илик проблемаларга түмүү буолар диэн үөрөспүтэ. Юбилейдары достойнайдык көрсүү — бу, туох ханык иининэ, ССКП XXVI съезин уураахтары, уон биир-с пятилетка иинис сылын быһааннарын уонна социалистическай эбэлээхтэлиһиллэрин хас биирдин коллентив, хас биирдин үлэһит ситиһиллэхтик толорууга. Оттон, ону хаачыһы дьоһуннаах усулуобуйатан, биллэрин курдук, толорууну тэрийин, контуруоллааһын уонна бэрэбизирээһини ленинскай көрдөбүлүн халбага суох тутуһуу буолар. Бийиги комитэ партийнай да, хаһаайыстыбаннай да үлэҕэ итинтэн ордуу тутуах салаа суох.

ССКП XXVI съезин уураахтарыгар сөп түбөһүннэрэн толорууну контуруоллааһын уонна бэрэбизирээһини салгы тупсарыи — оройуоннаабы партийнай тэрилтэ улахан суолталаах соруга.

